

REPUBLIKA E KOSOVËS
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM

Nr. i Dokumentit: 22.26.1-2014-08

RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT FINANCIARE TË KOMUNËS SË ZVEÇANIT
PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2014

Prishtinë, Qershor 2015

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm kryen auditime të rregullsisë dhe të performancës. Auditori i Përgjithshëm në Detyrë është kreu i Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm, i cili ka rreth 145 të punësuar. Auditori i Përgjithshëm dhe Zyra e Auditorit të Përgjithshëm janë të pavarur dhe çertifikon rreth 90 Pasqyra Vjetore Financiare çdo vit, ndërsa mund të ndërmarrë edhe forma të tjera të auditimit.

Misioni ynë është që të kontribuojmë në menaxhim të shëndoshë financiar në administratë publike. Ne do të kryejmë auditime cilësore në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit në sektorit publik dhe praktikat e mira evropiane. Ne do të ndërtojmë besim në shpenzimin e fondeve publike. Ne do të luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe palëve tjerë të interesit në rritjen e llogaridhënies publike.

Raportet e nxjerra nga Zyra e Auditorit të Përgjithshëm promovojnë drejtpërsëdrejti llogaridhënien pasi ato ofrojnë bazë për ti kërkuar llogari menaxherëve të çdo organizate buxhetore.

Auditori i Përgjithshëm në Detyrë ka vendosur në lidhje me opinionin e auditimit dhe raportin mbi Pasqyrat Vjetore Financiare të komunës së Zveçanit në konsultim me Ndihmës Auditorin e Përgjithshëm, Qerkin Morina , i cili e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti dhe opinionin i lëshuar janë rezultat i auditimit të kryer nën menaxhimin e Drejtorit të Auditimit, Bujar Sejdiu, i mbështetur nga, Stvetlana Perović (Udhëheqës Ekipi) dhe Stana Dančetović, Agim Sogojeva (anëtarë).

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme.....	4
1 Fushëveprimi i auditimit dhe metodologjia	8
2 Pasqyrat vjetore financiare dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm	10
3 Rekomandimet e vitit paraprak.....	14
4 Qeverisja.....	15
Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP	24
Shtojca II: Rekomandimet e vitit paraprak	27

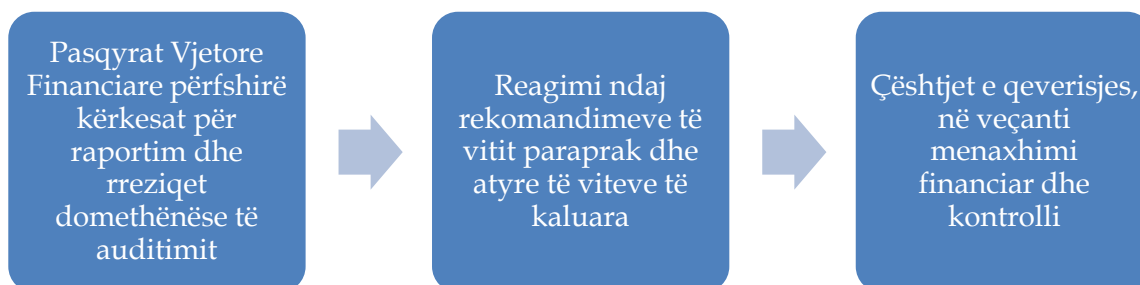
Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi ynë i pasqyrave vjetore financiare të komunës Zveçan, për vitin 2014 – i cili e përcakton Opinionin e dhënë nga Auditori i Përgjithshëm. Unë falënderoj Kryetarin e komunës dhe stafin e tij, për ndihmën e tyre gjatë procesit të auditimit.

Ekzaminimi i pasqyrave financiare për vitin 2014 u ndërmor në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtarisht të auditimit në Sektorit Publik (SNISA). Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat, të cilat ne menduam se ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me pasqyrat financiare. Qasja e ndërmarrë është paraqitur në Memon e Planifikimit të Auditimit, e datës 10.11.2014.

Auditimi ynë është fokusuar në:

Niveli i punës së kryer nga Zyra e Auditorit të Përgjithshëm për të përfunduar auditimin për vitin 2014 pasqyron drejtpërsëdrejti cilësinë e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti.

Opinionit

Shtojca I shpjegon llojet e ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ana e Zyrës së Auditorit të Përgjithshëm.

Opinionit i Auditorit të Përgjithshëm është:

Ne nuk ishim në gjendje të kryejmë procedurat adekuate të auditimit për të marrur siguri lidhur me ndodhjen dhe rregullsinë e pagesave për paga dhe meditje në shumë 724,018€ në sektorin e shëndetësisë dhe arsimit.

Dosjet e punëtorëve mungonin dhe një pjesë e tyre ishin pa kontrata pune. Ne nuk kemi qenë në gjendje të vërtetojmë se a janë ndjekur procedurat e duhura gjatë regjistrimit të punëtorëve në sistemin e pagave të Kosovës, si dhe nëse pagesat për paga janë bërë në mënyrën e duhur.

Mohim i Opinionit

Për shkak të rëndësisë së çështjes të përshkruar më lartë, ne nuk mund të shprehim një opinion nëse pasqyrat vjetore financiare paraqesin pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.

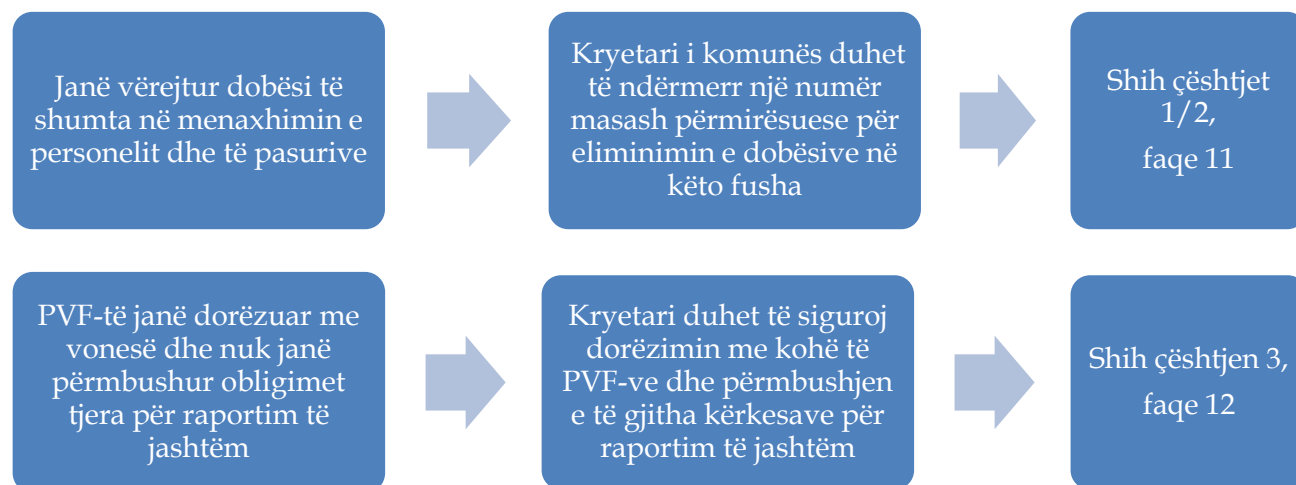
Çështje tjera

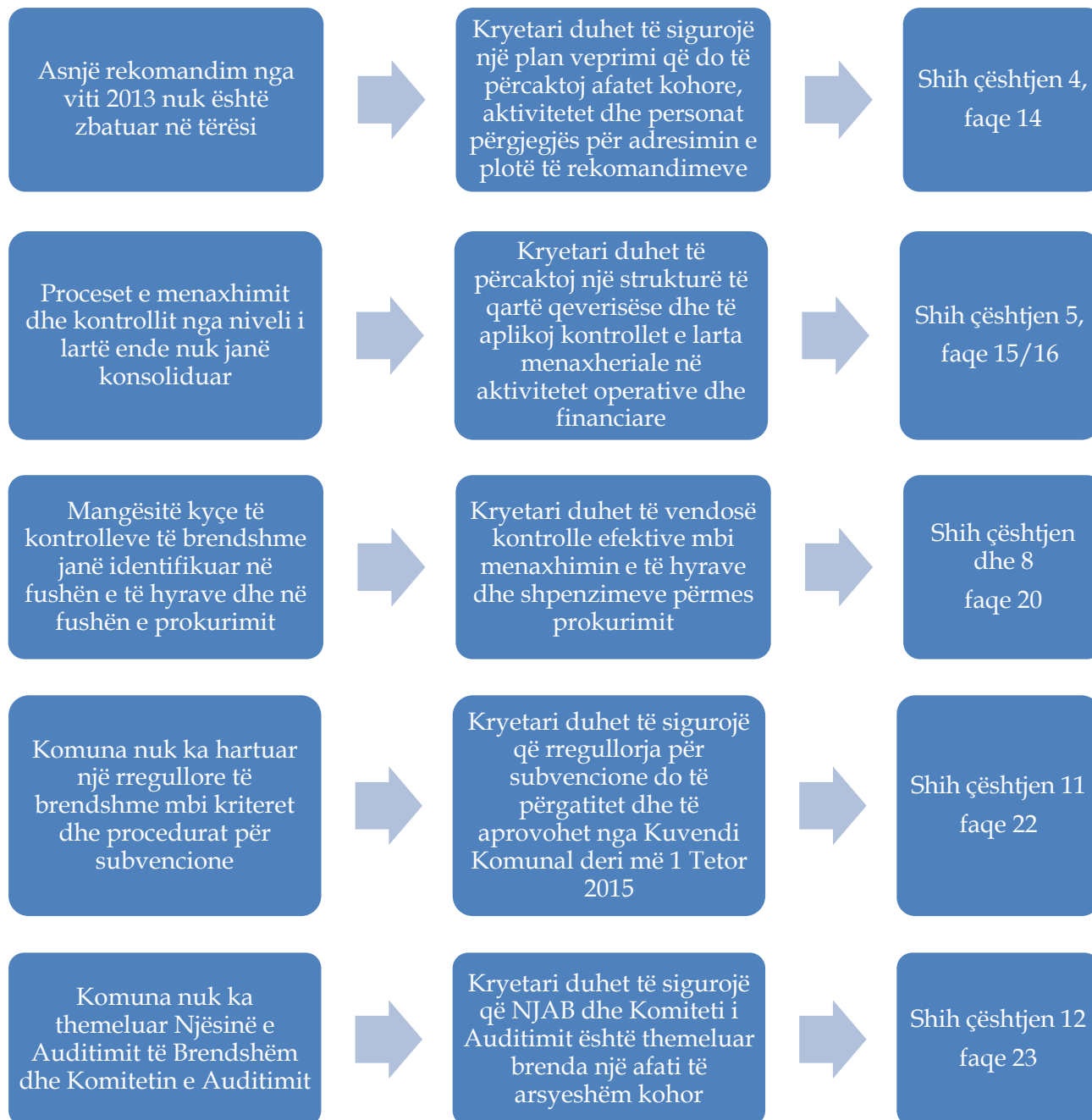
Pasuritë fikse nuk janë shpalosur në pasqyrat vjetore financiare.

(SNISA 200/1705: Mohim i Opinionit)

Konkluzioni i përgjithshëm

Komuna ka treguar një progress të vogël në drejtim të përmirësimit të mjedisit të brendshëm të kontrollit. Megjithatë, proceset dhe kontrollet kanë nevojë të mëtejshme të konsolidimit në mënyrë që të jenë funksionale dhe efektive. Konkluzionet dhe rekomandimet tona kryesore për Kryetarin e komunës janë:

Përgjigja e Menaxhmentit

Menaxhmenti i komunës është pajtuar me të gjitha gjetjet tona të auditimit dhe është zotuar se do t'i adresoj rekomandimet e dhëna.

Ne e marrim si punë të kryer që Kryetari :

- Të diskutojë raportin e auditimit në Asamblenë Komunale; dhe
- Gjatë muajit janar/shkurt 2016 të inicojë diskutimet në Asamblenë Komunale lidhur me implementimin e Planit të Veprimit për rekomandimet e auditimit, para se PVF 2015 të jenë dorëzuar në Ministrinë e Financave.

1 Fushëveprimi i auditimit dhe metodologjia

Është përgjegjësi e komunës së Zveçanit të përgatisë Pasqyrat Vjetore Financiare (PVF) sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik (SNKSP) për “Raportimin Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme” dhe kërkesave të tjera specifike. Zyra e Auditorit të Përgjithshëm (ZAP) është përgjegjëse për kryerjen e auditimit të rregullsisë që përfshin ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave tjera financiare si dhe të shpreh opinionin:

- nëse PVF japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe
- për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Ne kemi shqyrtuar kontrollet menaxheriale për të përcaktuar shkallën deri ku mund të mbështetemi në to për përcaktimin e testimit të hollësishëm, i cili është i nevojshëm për të siguruar nivelin e nevojshëm të dëshmimeve, për të mbështetur opinionin e Auditorit të Përgjithshëm (AP). Aktivitetet e menaxhmentit përcaktojnë edhe fokusin e auditimit tonë të pajtueshmërisë dhe auditimit të qeverisjes së mirë të cilat nuk kanë ndikim të drejtpërdrejtë në opinion.

Qasja jonë audituese ndaj qeverisjes fokusohet në vlerësimin e veprimeve të ndërmarra nga menaxhmenti me qëllimin për të siguruar menaxhim financiar dhe kontroll efektiv, si dhe në vlerësimin e rezultateve të këtyre veprimeve në dhënien në mënyrë efikase të produkteve operative cilësore. Për sistemet individuale financiare, ne kërkojmë të identifikojmë nivelin në të cilin funksionojnë kontrollet aktuale Shembull i një aktiviteti monitorimi i ndërmarrë nga menaxhmenti ose nga nivele më të ulëta të kontrolleve operative. Ne konsiderojmë nëse kontrollet janë të dizajnuara mirë, nëse janë implementuar sipas planit dhe nëse operojnë në mënyrë efektive. Për këtë nevojitet një vlerësim i strukturave, proceseve dhe linjave të llogaridhënies të prezantuara nga menaxhmenti, përfshirë këtu edhe rolin e Auditimit të Brendshëm dhe të Komitetit të Auditimit si dhe kontrollet e brendshme të sistemit. Pjesët e mëposhtme ofrojnë një përmbledhje më të detajuar të gjetjeve tona të auditimit, me theks të veçantë në vëzhgimet dhe rekomandimet në çdo fushë të rishikimit. Një vlerësim i mënyrës se si Menaxhmenti i ka adresuar rekomandimet e bëra në vitin 2013 mund të gjendet në Shtojcën II.

Për të qenë më i plotë, ne kemi përfshirë çështjet e identifikuar gjatë auditimit të ndërmjetëm aty ku ato kanë mbetur relevante. Në fazën e ndërmjetme të auditimit, ne ofrojmë këshilla me qëllim që të mundësojmë ndërmarrjen e veprimeve përkatëse para prodhimit të PVF-ve dhe para auditimit final. Të gjeturat tona janë definuar si:

Të prioritetit të lartë - Çështje të cilat mund të rezultojnë në dobësi materiale në kontrollin e brendshëm dhe ku veprimi i marrë do të ofrojë mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme; dhe

Të prioritetit të mesëm - Çështje të cilat mund të mos rezultojnë në dobësi materiale, por ku veprimi i marrë do të ofrojë mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme.

Të gjeturat që konsiderohen me prioritet të ulët, do t'i raportohen veçmas stafit të financave.

Procedurat tona kanë përfshirë një rishikim të kontrolleve të brendshme dhe sistemeve të kontabilitetit dhe teste substanciale të shoqëruara me to vetëm deri në atë masë që konsiderohet e nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen sikur përfaqësojnë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të të gjitha dobësive që cilat ekzistojnë, apo edhe të gjitha përmirësimeve që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë funksionuar.

2 Pasqyrat vjetore financiare dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm

Përshkrimi

Rishikimi ynë i PVF merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të regjistruar në pasqyrat financiare. Ne gjithashtu e marrim parasysh deklaratën e bërë nga Kryetari i komunës dhe Zyrtari Kryesor Financiar (ZKF), kur draft PVF-të të dorëzohen në Qeveri.

Deklarata në lidhje me prezantimin e PVF-ve përfshin një numër të pohimeve për sa i përket pajtueshmërisë me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit në kuadër të pasqyrave financiare. Disa deklarata kanë për qëllim t'i ofrojnë Qeverisë sigurinë se të gjitha informatat relevante janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një auditim gjithëpërfshirës.

Konkluzion i përgjithshëm

Për shkak të kufizimit të fushëveprimit të auditimit për kategorinë e pagave, ne nuk ishim në gjendje të marrim dëshmi të mjaftueshme dhe të duhura për ta mbështetur konkluzionin tonë. Andaj, ne nuk jemi në gjendje ta shprehim konkluzionin lidhur me “deklaratën” e bërë nga Kryetari dhe ZKF të cilës i jemi referuar më lartë. Si pasojë, kjo ka rezultuar me Mohim të Opinionit.

2.1 Opinioni i Auditimit

Ne nuk ishim në gjendje të kryejmë procedurat adekuate të auditimit për të marrur siguri lidhur me ndodhjen dhe rregullsinë e pagesave për paga dhe meditje në shumë 724,018€ në sektorin e shëndetësisë dhe arsimit.

Dosjet e punëtorëve mungonin dhe një pjesë e tyre ishin pa kontrata pune. Ne nuk kemi qenë në gjendje të vërtetojmë se a janë ndjekur procedurat e duhura gjatë regjistrimit të punëtorëve në sistemin e pagave të Kosovës, si dhe nëse pagesat për paga janë bërë në mënyrën e duhur.

Mohim i Opinionit

Për shkak të rëndësisë së çështjes të përshkruar më lartë, ne nuk mund të shprehim një opinion nëse pasqyrat vjetore financiare paraqesin pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.

Çështje tjera

Pasuritë fikse nuk janë shpalosur në pasqyrat vjetore financiare.

(SNISA 200: Mohim i Opinionit).

2.2 Rreziqet domethënëse në Pasqyrat Financiare

Përshkrimi

Në Memon tonë të planifikimit të auditimit, të datës 10.11.2014, janë identifikuar dy rreziqe domethënëse në PVF lidhur me rregullsinë e pagave dhe meditjeve dhe plotësinë e pasurive.

Rreziqet e anomalive materiale që ne i kemi identifikuar kanë ndodhur për shkak se menaxhmenti nuk kishte ndërmarrë veprime për të adresuar rreziqet e paraqitura. Mungesa e veprimeve për adresimin e rrezikut lidhur me rregullsinë e pagave dhe meditjeve mund të rezultojë me përsëritje të opinionit të modifikuar. Mungesa e veprimeve për adresimin e rrezikut lidhur me plotësinë e pasurive, mund të ndikojë në theksim të çështjes në raportin final të auditimit.

Rreziqet e identifikuara

Çështja 1 - Mos regjistrimi i të gjitha pasurive mund të rezultojë në nënvlerësim material të vlerave të pasurive në PVF

Përgjigjet dhe gjetjet e auditimit

Gjatë auditimit të ndërmjetëm ne kemi shqyrtuar kontrollet e menaxhmentit dhe udhëzimet shoqëruese të aplikuara në regjistrimin e pasurive dhe kemi këshilluar menaxhmentin për ndërmarrjen e masave të nevojshme. Sipas vlerësimeve tona, menaxhmenti nuk ka ndërmarrë veprime për të siguruar paraqitje të plotë të regjistrit të pasurive. Komuna nuk ka shpalosur asnjë vlerë të pasurive në PVF. Kjo, pasi që komuna nuk ka arritur të zbatojë Rregullën Financiare 02/2013 për menaxhimin e pasurive qeveritare.

Rekomandimi 1 Prioritet i Lartë - Kryetari i komunës duhet t'i rishikojë proceset ekzistuese për menaxhimin e pasurive. Hapi i parë në këtë drejtim duhet të jetë inventarizimi vjetor i pasurive në dispozicion, dhe më pas të vazhdohet me regjistrimin e pronave dhe objekteve tjera në pronësi të komunës. Duhet të nxirren udhëzime të qarta për të kontrolluar shfrytëzimin e pasurive publike, duke përfshirë posaçërisht veturat, pajisjet kompjuterike, telefonat, lokalet dhe hapësirat publike.

Çështja 2 - Mungesa e kontratave të punës për punëtorët e komunës mund të rezultojë me vlera materiale të pagesave të parregullta për paga dhe meditje

Përgjigja dhe gjetjet e auditimit

Gjatë auditimit të ndërmjetëm ne kemi shqyrtuar kontrollet e menaxhmentit dhe proceset shoqëruese për adresimin e rrezikut të identifikuar dhe kemi dhënë këshilla për ndërmarrjen e masave të menjëhershme. Gjatë auditimit final ne kemi rishikuar veprimet e menaxhmentit për të përcaktuar nëse është zbatuar këshilla jonë. Rreziku i identifikuar ka ndodhur pasi që komuna nuk kishte zbatuar këshillën tonë dhe ne nuk ishim në gjendje të marrim dëshmi për rregullsinë e

pagesave për paga dhe mëditje. Ne konsiderojmë se vlera e keqdeklarimeve mbi shpenzimet për paga dhe meditje mund të jetë materiale, dhe si pasojë mund të jetë bazë për Modifikim të Opinionit.

Rekomandimi 2 Prioritet i Lartë - Kryetari i komunës duhet të merr masa të menjëhershme dhe të sigurojë se të gjitha shpenzimet për paga të stafit të komunës bëhen bazuar në kontrata të rregullta. Asnjë pagesë për pagë nuk duhet të bëhet për punëtorët që nuk kanë kontratë pune me komunën.

2.3 Pajtueshmëria me PVF dhe kërkesat tjera për raportim

Përshkrimi

Komuna e Zveçanit duhet të jetë në përputhje me kornizën e caktuar raportuese dhe kërkesat tjera për raportim. Ne kemi marrë parasysh:

- Pajtueshmërinë me Rregulloren Financiare nr. 03/2013;
- Kërkesat e LMFP-së nr. 03/L-048;
- Raportet tremujore, duke përfshirë pasqyrat financiare nëntë mujore me kohë;
- Nëse PVF-të janë përgatitur në gjuhën shqipe dhe serbe dhe brenda afatit ligjor;
- Nëse PVF-të janë nënshkruar nga Kryetari i komunës dhe Zyrtari Kryesor Financiar (ZKF);
- Raportin për obligimet e pa paguara;
- Draft planin dhe planin përfundimtar të prokurimit;
- Vetëvlerësimin; dhe
- Raportet Operacionale (përformancës).

Rekomandimet

Çështja 3 – PVF dhe kërkesat tjera për raportim – Prioritet i Lartë

E gjetura	Në kontekst të PVF-ve dhe kërkesave tjera për raportim ne kemi identifikuar mos-pajtueshmërinë në vijim: • PVF-të nuk ishin dorëzuar në afatin ligjor. Ato ishin dorëzuar me 20 ditë vonesë; • PVF-të nuk ishin në pajtim me Rregullën Financiare 03/2013 sepse nuk përmbanin shpalosjet për pasuritë e komunës; • Nuk ishin dorëzuar raportet tre-mujore dhe pasqyrat financiare nëntëmujore;
------------------	---

- Nuk ishte dorëzuar raporti për obligimet e pa-paguara;
- Nuk ishte dorëzuar plani i prokurimit;
- Nuk është kryer vetëvlerësimi sipas kërkesave të MFK-së; dhe
- Nuk ishte përgatitur raporti operacional (i performancës).

Rreziku

Shumë nga kërkesat e raportimit nuk janë zbatuar nga menaxhmenti i komunës. Papajtueshmëritë e lartpërmendura shpalosin dobësitë e raportimit dhe informimit të plotë të menaxhmentit. Si pasojë, nuk ekziston pasqyrë e qartë e pozitës financiare të komunës dhe procesi i vendimmarrjes bëhet i vështirë.

Rekomandimi 3

Kryetari i komunës duhet t'i analizojë arsyet që kanë çuar në mospajtueshmërinë e theksuar më lartë. Kryetari duhet të vendosë kontrollet e nevojshme për të siguruar që kërkesat për hartim cilësor të PVF-ve dhe raportim të jashtëm do të përmbushen plotësisht. Pajtueshmëria me këto kërkesa është obligim ligjor që duhet ta përmbushin të gjithë shpenzuesit buxhetor.

3 Rekomandimet e vitit paraprak

Konkluzion i përgjithshëm

Komuna e Zveçanit nuk ka përgatitur Planin e Veprimit për implementimin e rekomandimeve të vitit paraprak. Si pasojë asnjë nga rekomandimet e vitit paraprak nuk është adresuar plotësisht dhe kjo ka rezultuar me përsëritjen e dobësive në fushat kyçe të sistemeve të menaxhimit financiar.

Përshkrimi

Raporti ynë i auditimit për PVF-të e vitit 2013 ka rezultuar me 11 rekomandime kryesore. Komuna nuk ka përgatitur Planin e Veprimit, ku paraqitet mënyra se si do të adresohen të gjitha rekomandimet. Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2014, tri (3) rekomandime janë adresuar pjesërisht, derisa nëntë (9) rekomandime nuk ishin trajtuar nga menaxhmenti. Për një përshkrim më në detaje të rekomandimeve dhe mënyrës si janë adresuar ato, shih Aneksin II.

Çështja 4 – Adresimi i rekomandimeve nga viti paraprak - Prioritet i Lartë

E gjetura	Komuna nuk ka përmbushë obligimin ndaj ZAP për të përgatitur dhe dorëzuar planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve nga viti paraprak. Si pasojë e kësaj, vetëm tri rekomandime pjesërisht ishin adresuar, kurse të tjerat nuk ishin trajtuar fare.
Rizik	Mos adresimi nga ana e menaxhmentit i çështjeve të ngritura nga auditimi i vitit kaluar, ka rezultuar me dobësi të vazhdueshme në menaxhimin e stafit, prokurim, regjistrimin e pasurisë dhe auditimin e brendshëm.
Rekomandimi 4	Kryetari i komunës duhet të sigurojë se do të bëjë vlerësime adekuate që i paraprijnë një plani efektiv për zbatimin e rekomandimeve të vitit 2013 dhe 2014. Ky plan duhet t'i identifikojë afatet kohore, aktivitetet dhe stafin përgjegjës për zbatim të rekomandimeve, si dhe të përqendrohet fillimisht në fushat e rëndësishme më të madhe. Progresi i zbatimit të këtij plani duhet të mbikëqyret direkt nga ana e Kryetarit.

4 Qeverisja

Konkluzion i Përgjithshëm

Qeverisja e fortë ofron mbështetje për planifikimin efektiv, implementimin dhe monitorimin e aktiviteteve të komunës. Komuna e Zveçanit ka një sërë dobësish në fushën e menaxhimit financiar dhe kontroleve dhe duhet të ndërmarr veprime konkrete që përmirësojnë qeverisjen e përgjithshme.

Aspektet kyçe të kornizës qeverisëse që nuk janë adresuar nga ana e komunës janë:

- Procedurat e qarta dhe ndarja adekuate e detyrave për menaxhimin e proceseve;
- Menaxhimi i rrezikut;
- Monitorimi sistematik i aktiviteteve;
- Vetëvlerësimi; dhe
- Themelimi i njësisë së Auditimit të Brendshëm (shërbimet e auditimit të brendshëm dhe komitet efektiv i auditimit).

Komuna ende nuk ka arritur të vendosë aranzhimet bazë të qeverisjes dhe si rezultat është pëcjellur me dobësi të ndryshme në të gjitha fushat.

4.1 Qeverisja e mirë

Përshkrimi

Qeverisja dhe kontrolli i financave publike realizohet nëpërmjet një sistemi të integruar të aktiviteteve të përditshme financiare dhe operative. Për të siguruar menaxhim financiar dhe kontroll efektiv nevojitet një proces formal i menaxhimit dhe raportim me kohë dhe cilësor.

Rekomandimet

Çështja 5 – Proceset e menaxhimit dhe kontrollit – Prioritet i Lartë

E gjetura	Rishikimi ynë ka identifikuar që procesi i themelimit të administratës, sistematizimit të vendeve të punës dhe themelimi i drejtorive ende nuk ka arritur strukturën e kërkuar. Kontrollat e larta mbi shpenzimet dhe të hyrat nuk janë formalizuar, procesi i decentralizimit të menaxhimit të shpenzimeve ende nuk është realizuar dhe zyrtarët financiar ende nuk janë certifikuar për menaxhim të pavaruar të shpenzimeve.
------------------	--

Rreziku Mungesa e krijimit të strukturave të qarta të qeverisjes, ndarja jo e mirë e detyrave dhe përgjegjësi dhe cilësia e dobët e menaxhimit të përgjithshëm operativ dhe financiar, zvogëlojnë efektivitetin dhe efikasitetin e komunës në arritjen e objektivave të përcaktuara.

Rekomandimi 5 Kryetari i komunës duhet të kryejë një rishikim të gjendjes së tanishme për të përcaktuar strukturën e organeve të administratës, ndarjen e duhur të detyrave formën e qartë të raportimit cilësor dhe forcimin e procesit të llogaridhënies për të siguruar veprimtari efektive të komunës. Një zgjidhje të përshtatshme duhet të prezantohet deri në fund të vitit 2015.

4.2 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Përshkrimi

Ne kemi rishikuar burimet e fondeve të buxhetit për komunën e Zveçanit, shpenzimin e fondeve sipas kategorive ekonomike dhe të hyrat e inkasuara. Kjo është theksuar në tabelat në vijim:

Tabela 1. Burimet e fondeve të buxhetit – realizimi ndaj buxhetit (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ¹	2014 Realizimi	2013 Realizimi	2012 Realizimi
Burimet e Fondeve:	1,828,627	2,038,000	1,978,111	1,868,731	1,657,419
Granti i Qeverisë -Buxheti	1,816,227	1,989,138	1,945,703	1,868,731	1,654,020
Të bartura nga viti paraprak ² –	0	1,353	1,353	0	3,399
Të hyrat vetjake ³	12,400	16,454	0	0	0
Donacionet e jashtme	0	31,055	31,055	0	0

Buxheti final ishte për 209,373€ më i lartë se buxheti fillestar për shkak të:

- Rritjes së grantit qeveritar në shumë 172,911
- Rritjes së të hyrave vetjake të vitit aktual në shumë 4,054€;
- Bartjes së të hyrave të pashpenzuara nga viti 2013 në shumë 1,353€; dhe
- Donacioneve të jashtme në shumë 31,055€.

¹Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi që është e përshtatur vazhdimisht nga Ministria e Financave

² Të hyrat vetjake të Komunave të pashpenzuara në vitin paraprak të bartura në vitin aktual.

³ Pranimet e përdorura nga entiteti për financimin e buxhetit të vet.

Shkalla e ekzekutimit të buxhetit final në vitin 2014 është 97%, çka mund të konsiderohet si një performancë mjaft e lartë. Krahësuar me vitin kaluar shpenzimet e përgjithshme janë rritur për 5%. Më poshtë jepen shpjegimet për pozitën aktuale.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike - realizimi ndaj buxhetit (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2014 Realizimi	2013 Realizimi	2012 Realizimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	1,828,627	2,038,000	1,978,111	1,868,731	1,657,419
Pagat dhe Mëditjet	837,820	1,012,084	1,003,883	826,771	835,049
Mallrat dhe Shërbimet	129,534	129,534	96,827	80,614	86,005
Shërbimet komunale	14,700	14,700	4,597	5,435	1,176
Subvencionet dhe Transferet	10,000	14,054	9,936	5,000	0
Investimet Kapitale	836,573	867,628	862,868	950,911	735,189

Sqarimet mbi ndryshimet në kategoritë buxhetore janë dhënë në vijim:

- Buxheti për paga dhe mëditje në vitin 2014 është rritur për 174,264€ për të financuar ngritjen e pagave për 25% me vendim të Qeverisë;
- Buxheti për kategorinë mallra dhe shërbime për vitin 2014 ishte shpenzuar 75% të shumës totale të ndarjeve në këtë kategori. Në krahasim me vitin paraprak, shpenzimet në këtë kategori janë ngritur për 20% si rezultat i pagesës së pagave për asamblëistët e Kuvendit Komunal në shumë 6,308€ pasi që nuk ishte planifikuar vija buxhetore për këta të fundit;
- Niveli më i ulët i shpenzimeve ishte për shërbime komunale, vetëm 31%, ndonëse edhe si shumë totale e parashikuar, nuk paraqet ndonjë shumë domethënëse për totalin buxhetor;
- Edhe përkundër rritjes së buxhetit për subvencione dhe transfere për 4,054€, niveli i shpenzimit ishte 71% e buxhetit final; dhe

Buxheti për shpenzime kapitale është rritur për 31,033€ për shkak të donacionit nga UNMIK. Ekzekutimi i buxhetit për këtë kategori ishte realizuar në nivel 99%, prej tyre 52% ishin shpenzuar në tremujorin e fundit.

Tabela 3. Të hyrat vetjake për buxhetin komunal - realizimi ndaj buxhetit (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2014 Pranimet	2013 Pranimet	2012 Pranimet
Të hyrat	12,400	16,454	16,454	718	635

Komuna e Zveçanit në vitin 2014 ka tejkaluar planin fillestar për inkasimin e të hyrave për 33%. Kjo shënon një përmirësim krahasuar me vitet paraprake, ndonëse pjesëmarrja e të hyrave vetjake në strukturën totale të shpenzimeve mbetet simbolike (vetëm 0.8%). Kjo ngritje ka ardhur për shkak që komuna ka filluar regjistrimin dhe raportimin e të hyrave të pranuar. Megjithatë, është

pozitiv fakti se komuna ka filluar të aplikoj tarifat dhe taksat administrative ndaj qytetarëve për shërbimet komunale.

Shumën totale të inkasimeve e përbëjnë shitja e shërbimeve komunale në shumë 4,157€ dhe të hyrat nga gjobat e trafikut dhe gjykatave në shumë 12,297€. Tejkalmi i planit më tepër është rezultat i një planifikimi fillestar të dobët, sesa i ndonjë zbatimi efektiv të masave për mbledhjen e taksave dhe tatimeve, për shkak se aplikimi i tatimit në pronë as që është përfshirë fare në planin e të hyrave vetjake

Rekomandimet

Çështja 6 – Realizimi i buxhetit – Prioritet i Mesëm

- E gjetura** Përkundër nivelit të përgjithshëm të ekzekutimit të buxhetit (97%) disa nga kategoritë e shpenzimeve kanë përfunduar me suficite të konsiderueshme, ndërsa nga të hyrat vetjake ishin shpenzuar vetëm 1,353€. Për më tepër, më shumë se gjysma e shpenzimeve (52%) ishin realizuar në tremujorin e fundit të vitit.
- Rizik** Planifikimi jo i duhur i buxhetit si dhe rritja e volumit të pagesave në tremujorin e fundit shton rrezikun për shmangie të kontrolleve efektive dhe mund të rezultojë me pagesa potencialisht të parregullta.
- Rekomandimi 6** Kryetari i komunës duhet të rishikojë në mënyrë sistematike performancën buxhetore në baza mujore për të siguruar një rrjedhë të planifikuar të realizimit të buxhetit. Koncentrimi i një volumi të tillë të shpenzimeve vetëm në tremujorin e fundit duhet të parandalohet në periudhat e ardhshme.

4.3 Të hyrat (përfshirë të hyrat vetjake)

Përshkrimi

Vetëm një kategori e kufizuar taksash dhe tarifash aplikohen nga komuna. Burimet kryesore të të hyrave të komunës janë taksat administrative dhe certifikatat e vdekjes dhe të lindjes. Të gjitha të hyrat nga këto shërbime inkasohen zyrën që është e vendosur në fshatin Lipë. Komuna e Zveçanit ende nuk zbaton kontrolle adekuate lidhur me mbledhjen dhe raportimin e të hyrave.

Rekomandimet

Çështja 7 – Dobësi sistematike në menaxhimin e të hyrave vetjake – Prioritet i Lartë

- E gjetura** Rishikimi ynë ka identifikuar një sërë dobësish sistematike lidhur me planifikimin, inkasimin dhe raportimin e të hyrave. Kjo ka ndodhur sepse komuna nuk ka zbatuar rregullat legislative mbi inkasimin e të hyrave. Si rezultat janë paraqitur dobësitë në vijim:

- Komuna nuk posedon një rregullore të azhurnuar për inkasimin e të hyrave. Të hyrat që inkason komuna bazohen në një rregullore të skaduar të UNMIK-ut;
- Planifikimi joadekuat i të hyrave vetjake. Të hyrat nga tatimi në pronë, taksat për leje të ndërtimit dhe taksa tjera nuk planifikohen dhe si rezultat nuk inkasohen të hyra; dhe
- Mbledhja e të hyrave bëhet në para të gatshme. Të hyrat e mbledhura nuk raportohen e as nuk deponohen në mënyrë të rregullt në llogarinë e komunës;

Rizik

Përveç mungesës së bazës së qartë ligjore për mbledhjen e të hyrave, komuna nuk ka treguar gatishmërinë e duhur që të zbatoj ligjin mbi tatimin në pronë si dhe të nxjerrë aktet e duhura nënligjore për të aplikuar taksat dhe tarifat për të gjitha shërbimet e ofruara qytetarëve. Së këndejmi, inkasimi i të hyrave bazuar në rregullore të skaduara mund të rezultojë me të hyra të parregullta. Mëtej, mbledhja e të hyrave në para të gatshme dhe mos deponimi i rregullt në llogarinë e komunës shton rrezikun e mashtrimit dhe humbjeve financiare për komunën.

Rekomandimi 7

Kryetari i komunës duhet të inicioj menjëherë hartimin e një rregullore mbi aplikimin e taksave dhe tarifave dhe të njëjtën t'ia kaloj për miratim Kuvendit komunal. Ne do të sugjeronim një bashkëpunim me komunat tjera që mund të shërbejnë si shembull i mirë në këtë fushë dhe të shfrytëzohen praktikatat e mira për të lehtësuar tërë procesin. Gjithashtu Kryetari duhet të sigurojë se të gjitha llojet e taksave dhe tatimeve në këtë rregullore të zbatohen si në komunat tjera të Kosovës.

4.4 Shpenzimet

4.4.1 Prokurimi

Përshkrimi

Shpenzimet përmes prokurimit përfshijnë të gjitha investimet kapitale dhe pjesën më të madhe të mallrave dhe shërbimeve. Ekzistojnë disa aspekte të procesit të prokurimit mbi të cilat nuk janë zbatuar kontrollet në mënyrë efektive.

Rekomandimet

Çështja 8 - Dobësi sistematike në prokurim - Prioritet i Lartë

E gjetura Rishikimi ynë ka identifikuar që kontrollet menaxheriale nuk kanë funksionuar në mënyrë efektive, dhe si rezultat i kësaj nuk janë zbatuar disa kërkesa administrative të ligjit mbi prokurimin publik, si në rastet më poshtë:

- Komuna nuk ka përgatitur një plan të prokurimit dhe raportin mbi prokurimet e realizuara gjatë vitit 2014 dhe projektet kapitale nuk janë regjistruar në mënyrë adekuate në PIP;
- Për kontratën „Ndërtimi i punëve për vendosjen e ndriçimit të rrugëve në zonën e fshatit Rudar” në vlerë prej 23,805€, deklarata për disponueshmërinë e mjeteve dhe vendimi për formimin e komisionit vlerësues të ofertave nuk janë nënshkruar nga Kryetari i komunës. Gjithashtu, deklaratat nën betim nuk janë nënshkruar nga anëtarët e komisionit;
- Sigurimi për realizimin e Kontratës “Asfaltimi i rrugëve lokale” në vlerë prej 782,234€, është dorëzuar 20 ditë pas përfundimit të kontratës;
- Kompanitë e angazhuara për shërbime të menaxhimit të projekteve janë paguar nga buxheti për nvestimeve kapitale në shumë prej 19,213€.

Rreziku Mungesa e planit dhe raportit të prokurimit shton rrezikun për shkelje të kërkesave ligjore. Lidhja e kontratës pa u siguruar disponueshmëria e fondeve rrit rrezikun që komuna mos të jetë në gjendje t’i kryejë obligimet financiare ndaj operatorëve ekonomik. Në anën tjetër, lidhja e kontratës pa pranuar sigurimin e ekzekutimit shton rrezikun e humbjeve financiare të komunës, në rast se operatori ekonomik dështon të kryejë punimet e kontraktuara.

Rekomandimi 8 Kryetari i komunës duhet t’i forcojë kontrollet gjatë procedurave të prokurimit dhe të sigurojë që të gjitha kërkesat administrative janë në pajtim të plotë me Ligjin e Prokurimit Publik. Përgatitja e planit të prokurimit duhet të jetë pika fillestare e veprimeve.

4.4.2 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)

Përshkrimi

Pagat dhe mëditjet paguhen nëpërmjet një sistemi të centralizuar që administrohet nga Ministria e Administratës Publike. Kontrollët që operojnë në nivel lokal kanë të bëjnë me: a) autorizimin e listës së pagave; b) verifikimin e ndryshimeve të mundshme; dhe c) rishikimin e buxhetit për këtë kategori dhe barazimet me librin e Thesarit.

Rekomandimet

Çështja 9 – Mungesa e kontratave të punës – Prioritet i Lartë

E gjetura	Rishikimi ynë ka identifikuar dobësi sistematike në menaxhimin e stafit që kanë pasur ndikim mbi shumicën e rasteve të testuara. Kjo ka nodhur pasi që komuna nuk ka zbatuar rregulloret dhe nuk ka vendosur kontrollët adekuate. Si pasojë komuna nuk ka emëruar drejtor të administratës dhe menaxher të personelit. Dosjet e punëtorëve janë të pakompletuara dhe një numër i konsiderueshëm i punëtorëve nuk ka kontrata të nënshkruara të punës. Për shkak të kësaj situate, nuk kemi qenë në gjendje të krahasojmë kontratat e zyrtarëve individual me sistemin e pagave (Payroll).
Rizik	Mungesa e pozitës së drejtorit të administratës dhe menaxherit të personelit mund të rezultojë me vazhdimin e paraqitjes së dobësive në sistemin e pagave. Mungesa e kontratave me punëtorët mund të rezultojë me pagesa fiktive apo të parregullta me pasojë modifikimin apo mohimin e opinionit të auditimit.
Rekomandimi 9	Kryetari i komunës duhet t'i analizojë arsyet e këtyre parregullsive në sistemin e pagave. Pozitat menaxhuese duhet të plotësohen dhe të gjithë të punësuarit duhet të pajisen me kontrata pune. Përmirësimet e nevojshme kërkojnë marrjen e veprimeve urgjente.

Çështja 10 – Pagesat për stafin arsimor – Prioritet i Mesëm

E gjetura	Rishikimi ynë ka identifikuar që 14 profesorë të shkollës së mesme dhe 58 arsimtar të shkollës fillore paguhen si edukatorë me pagë 385€, ndërsa do duhej të paguheshin me pagë 405€. Kjo ka ndodhur pasi që komuna nuk ka vendosur një standard të njëjtë për njohjen e kualifikimeve të mësimdhënësve në të gjitha shkollat e komunës.
Rizik	Pagesa e stafit arsimor në shumë më të ulët se shuma e paraparë shkakton shkelje të së drejtës së punëtorëve për t'u paguar për shërbimin e ofruar. Kjo mund të rezultojë me humbje të cilësisë në mësimdhënie dhe me pagesa retroaktive.

Rekomandimi 10 Kryetari i komunës duhet të sigurojë që do të hartohet një procedurë për standardizimin e njohjes së kualifikimeve të mësimdhënësve. Kjo do të krijonte bazën që stafi arsimor të paguhet konform shërbimeve të ofruara.

4.4.3 Subvencionet dhe Transferet

Përshkrimi

Buxheti për kategorinë e Subvencioneve ka qenë 14,054€, derisa janë shpenzuar 9,936€ nga kjo kategori. Ky sistem ende nuk është konsoliduar tërësisht dhe ka nevojë për përmirësim të kontrollit të brendshëm.

Rekomandimet

Çështja 11 – Mungesa e Rregullores - Prioritet i Lartë

E gjetura Rishikimi ynë ka identifikuar që komuna e Zveçanit nuk ka hartuar një rregullore e cila do të përcaktonte kriteret dhe procedurat për ndarjen e subvencioneve.

Rreziku Mungesa e një rregulloreje të brendshme e cila i përcakton qartë kriteret dhe procedurat për ndarjen e subvencioneve mund të rezultojë me pagesa të parregullta, vlerë të ulët për para dhe mund të jenë subjekt i mashtrimit.

Rekomandimi 11 Kryetari i komunës duhet të sigurojë që brenda një afati 3 mujor do të përgatitet një draft-rregullore e brendshme për subvencione. Kjo rregullore duhet t'i dorëzohet Kuvendit Komunal dhe të miratohet deri më 1 Tetor 2015.

4.5 Pasuritë dhe detyrimet

4.5.1 Pasuria kapitale dhe jokapitale

Përshkrimi

Menaxhimi i pasurive në komunën e Zveçanit nuk ka shënuar progres. Komuna nuk ka emëruar zyrtarin për pasuri dhe nuk ka prezantuar asnjë vlerë të pasurisë në PVF-të e vitit 2014.

Ne kemi identifikuar si rrezik signifikant plotësinë e pasurive të komunës. Këtë rrezik e kemi trajtuar në kapitullin 2.2 - Rreziqet signifikante.

4.6 Sistemi i auditimit të brendshëm

Përshkrimi

Sistemi i auditimit të brendshëm është një pjesë kyçe e kontrollit të brendshëm dhe për shkak të rëndësisë së tij ne e prezantojmë këtu veçmas. Ne e marrim parasysh fushëveprimin e punës së auditimit të brendshëm dhe aktivitetet e Komitetit të Auditimit. Përveç kësaj, ne i shqyrtojmë veprimet e ndërmarra nga menaxhmenti i lartë, si rezultat i punës së kryer nga auditimi i brendshëm dhe komiteti i auditimit.

Ligji mbi auditimin e brendshëm 03/L-128 parasheh që në të gjitha subjektet e sektorit publik të kryhet auditimi i brendshëm me qëllim të arritjes së sigurisë së kontrollet e brendshme të komunës operojnë në pajtim me ligjet dhe rregulloret dhe rritjes së nivelit të shërbimeve ndaj qytetarëve.

Rekomandimet

Çështja 12 - NJAB jo-funksional - Prioritet i Lartë

E gjetura Komuna e Zveçanit nuk e ka themeluar Njësinë e Auditimit të Brendshëm (NJAB) brenda komunës dhe nuk ka siguruar shërbime të auditimit të brendshëm nga jashtë. Po ashtu, as Komiteti i Auditimit nuk është i themeluar.

Rreziku Mungesa e auditimit të brendshëm dhe Komitetit të Auditimit mund të rezultojë me vazhdimin e përsëritjes së dobësive në sistemet kyçe të kontrollit të brendshëm. Për më tepër, menaxhmenti mund të mos i identifikojë dhe reagojë me kohë ndaj parregullsive dhe dobësive të kontrollit.

Rekomandimi 12 Kryetari i komunës duhet të sigurojë që është instaluar një Sistem i Auditimit. Duhet të themelohet Komiteti i Auditimit me qëllim të ofrimit të ndihmës së punës së auditimit dhe forcimit të mjedisit të kontrollit dhe modalitetet. Shërbimet e auditimit të brendshëm duhet të merren në konsiderat, qoftë në formë të një NJAB apo të kontraktuar/ndarë.

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë anomali materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë anomali materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për ‘Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit’.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë anomali materiale. Auditorët mund të japin tre lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- Natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë anomali materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë anomali materiale; dhe
- Gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se anomali, ose individualisht

ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se anomalitë, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban anomali materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragrafi të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i Theksimit të Çështjes duhet:

- Të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- Të ketë titullin 'Theksim i Çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- Të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen;
- Të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e

auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca II: Rekomandimet e vitit paraprak

Komponenti i Auditimit	Rekomandimet e dhëna	Rekomandimet plotësisht të adresuara	Rekomandimet pjesërisht të adresuara	Rekomandimet e pa adresuara
2.3 Harmonizimi me kërkesat për raportim në PVF	Kryetari duhet të siguroj se plani për përgatitjen e PVF-ve, të vitit 2014 në mënyrë formale adreson të gjitha kërkesat e raportimit lidhur me PVF. Duhet të merren masa të duhura për të siguruar shpalosje të saktë të pasurive në PVF të vitit 2014, mbështetur në aktivizimin me kohë të një komisioni për inventarizim të pasurive.			Nuk është adresuar
2.4 Harmonizimi me kërkesat tjera për raportim të jashtëm	Kryetari i komunës duhet të sigurojë se kërkesat e raportimit të jashtëm janë përmbushur plotësisht, sipas afateve të përcaktuara dhe në mënyrë cilësore për vitin 2014. Ne do të sugjeronim menaxhmentin e komunës që të shfrytëzoj njohuritë dhe praktikat aktuale të komunave tjera.			Nuk është adresuar
4.1 Qeverisja e mirë	Kryetari i komunës duhet të kryej një rishikim për të ridizajnuar strukturën organizative dhe ndarjen e detyrave në përputhje me kornizën e qeverisjes lokale dhe në harmoni me rregullat për Menaxhimin financiar dhe kontrollin.		Pjesërisht e adresuar	
4.3 Të hyrat (përfshirë edhe të hyrat vetjake)	Kryetari duhet të siguroj që planifikimi i të hyrave të bëhet në baza objektive dhe të synoj që parametrat e planifikuar t'i realizoj në shkallë maksimale. Shumat e grumbulluara të të hyrave duhet të deponohen në bankë brenda afateve të caktuara ligjore dhe zyrtari i të hyrave duhet të bëj barazime të rregullta me zyrtarët e Thesarit për të konfirmuar plotësinë e të hyrave. Gjithashtu, për një menaxhim më efektiv të të hyrave, menaxhmenti			Nuk është adresuar rekomandimi

	duhet të vendos një bashkëpunim të ngushtë me Thesarin për t'i diskutuar dhe tejkaluar sfidat që mund të dalin në këtë fushë.			
4.4.1 Prokurimi	Kryetari duhet të siguroj hartimin e planit preliminar dhe final të prokurimit, dhe respektimin e plotë të kërkesave që dalin nga LPP. Me qëllim që procesi të jetë më i qartë, menaxhmenti duhet të hartoj një udhëzim të brendshëm të prokurimit, duke i specifikuar qartë procedurat, detyrat dhe përgjegjësitë e stafit pjesëmarrës në proces.			Nuk është adresuar
4.4.1 Prokurimi	Kryetari i komunës duhet të forcoj kontrollet mbikëqyrëse të projekteve për të siguruar se pagesat bëhen për punën dhe sasinë e saktë të punëve të kryera, si dhe aktivitetet e prokurimit do të zhvillohen në harmoni të plotë me rregullat e prokurimit.		Pjesërisht e adresuar	Nuk është adresuar
4.4.2 Kompensimet	Kryetari duhet të rishikoj proceset e rekrutimit dhe vendos kontrole që të parandalojë rekrutimet pa konkurs.		Pjesërisht e adresuar	
4.4.2 Kompensimet	Kryetari duhet të ndërmerr të gjitha masat e duhura në lidhje me përmirësimin e sistemit të kontrollit të brendshëm dhe që në përputhje me Ligjin, rregulloret dhe udhëzimet në fuqi të ndërmerr masat emergjente për rregullimin e dosjeve të personelit, përfshirë edhe nënshkrimin e kontratave të punës (akt-emërimet).			Nuk është adresuar
4.4.3 Subvencionet dhe Transferet	Kryetari i komunës duhet që pa vonesë të miratoj një Rregullore që specifikon qartë kriteret për dhënien e subvencioneve, procedurat dhe burimet e subvencioneve.			Nuk është adresuar
4.5 Pasuria dhe obligimet	Kryetari duhet të emëroj një zyrtar të pasurisë dhe të filloj sa më parë regjistrimin e plotë dhe të saktë të pasurisë komunale në përputhje me rregulloren për menaxhimin e pasurive nr. 02/2013. Inventarizimi i			Nuk është adresuar

	pasurisë duhet kryer në çdo fund vit për të konfirmuar ekzistencën e pasurive..			
4.6 Sistemi i auditimit të brendshëm	Kryetari duhet të analizojë mundësinë për themelimin e NJAB ose të siguroj në çdo vit shërbimet e auditimit të brendshëm nga ndonjë organizatë tjetër buxhetore.			Nuk është adresuar

